

Bostadstillägg till pensionärer

Pensionärer med låga inkomster kan få bostadstillägg. Hur mycket du kan få i bostadstillägg beror på din bostadskostnad, dina inkomster och tillgångar.

Vem kan få bostadstillägg?

Du som bor i Sverige kan få bostadstillägg om du har

- hel allmän pension inklusive hel premiepension. Du behöver vara 67 år eller äldre.*
- pension eller invaliditetsförmån från ett annat EU/EES-land eller Schweiz, som motsvarar svensk pension eller förmån.
- om du har beviljats änkepension på grund av dödsfall före utgången av år 2002. Du som enbart har änkepension och har fyllt 67 behöver ta ut hel allmän pension inklusive hel premiepension för att få bostadstillägg.*

Hur mycket kan jag få i bostadstillägg?

Hur mycket du kan få beror på hur mycket du betalar för din bostad och hur stora inkomster du har.

Du kan få ersättning för bostadskostnader upp till 7 500 kronor per månad om du är ogift och 3 750 kronor om du är gift. För dig som är ogift är ersättningsgraden 100 procent av bostadskostnader upp till 3 000 kronor, 90 procent av bostadskostnader som överstiger 3 000 kronor, 70 procent av bostadskostnader som överstiger 5 000 kronor samt 50 procent av bostadskostnader som överstiger 7 000 kronor, upp till 7 500 kronor. För dig som är gift eller sambo gäller hälften av bostadskostnaderna med motsvarande ersättningsgrader, upp till 3 750 kronor. Det görs ett tillägg med 840 kronor om du är ogift och med 420 kronor om du är gift. Det betyder att den högsta ersättningen som kan

betalas ut är 7 290 kronor per månad för dig som är ogift respektive 3 645 kronor per månad för dig som är gift.

Den som stadigvarande lever tillsammans med någon, till exempel som sambo, räknas som gift.

I vissa fall kan gifta personer räknas som ogifta. Det kan till exempel gälla om den ena maken vistas på ett äldreboende.

Storleken på bostadstillägget bestäms genom att vi först räknar ut hur mycket bostadstillägg dina bostadskostnader maximalt kan ge dig rätt till. Från den summan drar vi sedan av en viss del av din inkomst om den är högre än fribeloppet. Fribeloppet är 143 856 kronor per år för ogifta och 130 240 kronor per år för gifta. Läs mer om detta i avsnittet Hur beräknas bostadstillägget?

Du kan själv räkna ut om du har rätt till bostadstillägg via

www.pensionsmyndigheten.se/bostadstillägg

Så här beräknas din bostadskostnad

Om ni är gifta räknas bostadskostnaden för var och en av er som hälften av er sammanlagda bostadskostnad.

I vissa fall räknar vi med schablonbelopp vid beräkningen av dina bostadskostnader. Schablonbeloppen beräknas bland annat utifrån statistik för genomsnittliga priser under året för till exempel el.

- **Bor du i hyrd bostad** är bostadskostnaden lika med hyran inklusive värme. Ingår hushållsel i hyran dras denna kostnad av med ett schablonbelopp.

* För mer information, gå in på www.pensionsmyndigheten.se och sök på pensionsålder och riktålder.

- **Bor du i bostadsrätt** är bostadskostnaden lika med årsavgiften inklusive värme. Ingår hushållsel i avgiften dras denna kostnad av med ett schablonbelopp. Tog du lån när du köpte eller reparerade bostadsrätten räknas 70 procent av räntekostnaden med i bostadskostnaden om bostadsrätten lämnades som säkerhet för lånet.
- **Bor du i eget enfamiljshus** får du räkna med 70 procent av räntekostnaderna på lån sedan eventuellt räntebidrag dragits av. Du ska ha lämnat fastigheten som säkerhet för lånet. Dessutom ingår
 - 70 procent av eventuell tomträttsavgift
 - kommunal fastighetsavgift
 - uppvärmning och övriga driftskostnader enligt ett schablonbelopp.
- **Bor du i eget tvåfamiljshus** räknas bostadskostnaden ut på samma sätt som för eget enfamiljshus. Därefter fördelas bostadskostnaden på respektive lägenhet.
- **Bor du i eget småhus på lantbruksenhet** räknas bostadskostnaden ut på samma sätt som för eget enfamiljshus. Du får bara ta med kostnader som rör själva bostadsfastigheten, det vill säga bostadsbyggnad inklusive tomtmark.
- **Bor du i arrenderat småhus** på lantbruksenhet är bostadskostnaden lika med
 - arrendavgiften för bostaden inklusive tomtmark
 - uppvärmning och övriga driftskostnader enligt ett schablonbelopp.
- **Bor du i andelshus eller egen flerfamiljsfastighet** bestäms bostadskostnaden till ett belopp som Pensionsmyndigheten fastställer varje år utifrån de genomsnittliga boendekostnaderna i Sverige.
- **Har du fri bostad** beräknas bostadskostnaden enligt regler som fastställs av Skatteverket.
- **Bor du i särskild boendeform för service och omvårdnad för äldre eller bostad med service för personer med funktionsnedsättning** är bostadskostnaden det du betalar för boendet. Särskild boendeform är till exempel äldreboende och gruppboende. Observera att du inte får ta med några andra avgifter.

Det här minskar bostadskostnaden

Din bostadskostnad beräknas som lägre om du

- delar bostad eller hyr ut någon del av bostaden till någon
- har bostadsbidrag till barnfamilj
- bedriver näringsverksamhet hemma.

Så här beräknas dina inkomster

Förutom inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital tar vi med vissa skattefria inkomster när vi beräknar inkomsten som ligger till grund för bostadstillägget. Har du eller din make en förmögenhet görs också ett förmögenhetstillägg.

Inkomsten beräknas före skatt. Är ni gifta räknas era inkomster ihop och delas sedan lika mellan er.

Inkomst av tjänst

Som inkomst av tjänst räknas

- lön och naturaförmåner (kostförmån, bilförmån, bostadsförmån) i anställningen
- pension i form av inkomstgrundad ålderspension, premiepension, garantipension, efterlevandepension och tjänstepension
- utländsk pension som är skattepliktig i Sverige
- utbetalningar från privata pensionsförsäkringar
- sjukersättning och aktivitetsersättning
- sjukpenning, rehabiliteringspenning och sjuklön
- arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd
- den skattepliktiga delen av vårdbidrag
- omvårdnadsbidrag
- ersättningar från avtalsgruppsjukförsäkringar (AGS)
- livränta och liknande periodiska inkomster.

Med livränta avses arbetsskadelivränta och skattepliktig del av yrkesskadelivränta. Även periodiskt understöd från före detta make eller maka ingår i inkomst av tjänst.

Observera att du får göra samma avdrag för kostnader från din inkomst av tjänst som du får göra i din inkomstdeklaration. Det gäller till exempel kostnader för resor till och från arbete, facklitteratur och liknande.

Inkomst av näringsverksamhet

Om du bedriver näringsverksamhet i form av enskild firma, enkelt bolag eller handelsbolag ingår inkomsten från verksamheten i din bidragsgrundande inkomst. Du får göra samma avdrag från inkomster i näringsverksamhet som du gör i din självdeklaration, bortsett från avdrag för outnyttjat underskott från tidigare år. Avdragsmöjligheten för egen pensionsförsäkring är dock delvis reducerad.

Inkomst av kapital

Som inkomster av kapital räknas

- ränteinkomster
- utdelningar
- kapitalvinster vid försäljning av tillgångar
- inkomster vid uthyrning av privatbostad.

Endast en del av de avdrag som du gör i din själv-deklaration gäller vid beräkning av bostadstillägg. Avdrag för räntekostnader gäller till exempel inte. När du ansöker hämtar vi in uppgifter om kapitalinkomst direkt från Skatteverket, utifrån ditt senaste beslut om slutlig skatt.

Skattefria inkomster

Följande skattefria inkomster tas med vid beräkning av din bidragsgrundande inkomst:

- pensioner, livräntor och arbetsinkomster från utlandet som enligt lag eller dubbelbeskattningsavtal undantas från skatteplikt i Sverige
- den del av skattefria stipendier som överstiger 3 000 kronor i månaden
- ersättning från avtalsgruppsjukförsäkringar (AGS) för sjukfall som inträffat före 1991.

Förmögenhetstillägg

Pensionsmyndigheten gör ett tillägg till inkomsten för den förmögenhet som du och din maka eller make hade den 31 december året före det år som du ansöker om bostadstillägg. Tillägget är 15 procent av den del av den sammanlagda förmögenheten som överstiger 100 000 kronor för den som är ogift och 200 000 kronor för makar.

Undantaget är privat bostadsfastighet eller bostadsrätt som du bodde i permanent den 31 december förra året. Inte heller skulder med säkerhet i denna egendom räknas med.

Tillgångar som räknas med vid förmögenhetsberäkning är bland annat:

- privat bostadsfastighet och bostadsrätt som inte var din permanentbostad den 31 december förra året.
- aktier, fondandelar och övriga värdepapper
- kapitalförsäkringar
- fordran i penglar
- kontanter och bankmedel över 25 000 kronor.

Alla inkomster räknas inte fullt ut

Dina inkomster ska reduceras innan vi beräknar hur mycket du får i bostadstillägg. Det innebär dels att du bara behöver räkna med en viss procentsats av vissa inkomster, dels att du får dra av ett fribelopp.

Inkomster som tas upp med 100 procent är garantipension, änkepension, kapitalinkomst samt förmögenhetstillägg. Alla övriga inkomster tas upp med 93 procent.

Arbetsinkomster och inkomster av näringsverksamhet räknas endast med till den del de överstiger 24 000 kronor.

Dessa regler gäller beräkning av inkomster för den som är 67 år eller äldre och som har tagit ut hela sin allmänna pension.

Fribelopp

På de inkomster du ska räkna med drar vi av ett fribelopp. Fribeloppet är 143 856 kronor för ogifta och 130 240 för gifta.

Den summa som återstår efter avdrag för fribeloppet är din reduceringsinkomst, alltså den inkomst som ligger till grund för beräkningen av bostadstillägget.

Exempel

Märta har inkomstpension och premiepension på 122 000 kr per år och tjänstepension på 22 000 kr per år. Märta har även en förmögenhet som ger ett tillägg på 12 000 kr. Inkomsterna beräknas så här:

Inkomst- och	
premiepension (93 % av 122 000)	113 460 kr
Tjänstepension (93 % av 22 000)	20 460 kr
Förmögenhetstillägg	12 000 kr
Totalt	= 145 920 kr

Från den inkomsten görs avdrag för fribelopp med 143 856 kronor. Märtas reduceringsinkomst blir 2 064 kronor (145 920 - 143 856) = 2 064 kronor.

Hur beräknas bostadstillägget?

Det högsta möjliga bostadstillägg som dina bostadskostnader kan ge dig minskas med en del av den framräknade reduceringsinkomsten. Minskningen är 62 procent av reduceringsinkomsten.

Bostadstillägget beräknas per år. Det framräknade beloppet delas med tolv och betalas ut varje månad.

Exempel

Kerstin och Nils är båda pensionärer och bor tillsammans i gemensamt ägd villa. Beräknad bostadskostnad för villan är 6 800 kr per månad. Vardera makens bostadskostnad beräknas då till 3 400 kr (6 800 delat i 2) per månad.

Makarnas sammanlagda reduceringsinkomst är 62 000 kr. Reduceringsinkomst för var och en av makarna blir då 31 000 kr (62 000 delat i 2).

Högsta möjliga bostadstillägg för vardera make (1 500 kr + 1 000 x 90 % + 900 x 70 % + 420 kr) x 12 månader	41 400 kr
Inkomstavdrag för vardera make (31 000 kr x 62 %)	-19 220 kr
Bostadstillägg till vardera make	= 22 180 kr
22 180 kr delat i 12 = 1 848 kr/månad	

Särskilt bostadstillägg

Du som får bostadstillägg kan också få särskilt bostadstillägg. Det gäller om du har mindre än 7 576 kronor i månaden kvar att leva på när du har betalt dina bostadskostnader. Är du gift går gränsen vid 6 094 kronor per månad. Gränsen kallas skälig levnadsnivå och räknas ut med hjälp av prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet följer prisutvecklingen i samhället. År 2026 är prisbasbeloppet 59 200 kronor.

De inkomster som påverkar bostadstillägget påverkar också det särskilda bostadstillägget. Även bostadstillägget räknas som en inkomst. Men när vi beräknar särskilt bostadstillägg räknar vi med din inkomst efter skatt.

Du får räkna in bostadskostnader upp till 7 500 kronor i månaden om du är ogift eller 3 750 kronor i månaden om du är gift. (För gifta räknas bostadskostnaden för var och en som hälften av er sammanlagda bostadskostnad.)

Du behöver inte göra någon särskild ansökan för att få särskilt bostadstillägg.

Äldreförsörjningsstöd

När du ansöker om bostadstillägg ansöker du automatiskt på samma gång om äldreförsörjningsstöd. Äldreförsörjningsstödet ska garantera att den som har låg pension eller ingen pension alls ändå får en skälig levnadsnivå. I stort sett samma regler gäller för äldreförsörjningsstödet som för särskilt bostadstillägg. Äldreförsörjningsstödet kan bara beviljas för tolv månader i taget.

Så här ansöker du om bostadstillägg

Innan du ansöker bör du först göra en preliminär beräkning på www.pensionsmyndigheten.se/beraknabt eller genom att ringa oss.

Du ansöker enklast på www.pensionsmyndigheten.se/ansokbt med en e-legitimation. Med webbansökan får du betydligt bättre hjälp för att kunna fylla i ansökan fullständigt och korrekt.

Om du ansöker via en blankett är det mycket viktigt att läsa igenom ifyllnadsbeskrivningen och fylla i så utförligt och noga som möjligt. Glöm heller inte att skriva under. Du kan kontakta kundservice på 0771-776 776 för att få en blankett. Mer hjälp för att fylla i blanketten finns på pensionsmyndigheten.se/blankettthjalp

Om du är gift lämnar du och din make en gemensam ansökan om bostadstillägg. Även om bara en av er ansöker ska ni lämna inkomst- och förmögenhetsuppgifter för er båda. Detta för att vi lägger ihop era inkomster när vi beräknar rätten till bostadstillägg.

Om någon av er bor i eller ska flytta till gruppboende eller servicelägenhet, ska ni skicka in varsin ansökan.

Bostadstillägg beviljas vanligtvis tillsvidare utan tidsbegränsning. Du kan även få bostadstillägg för tre månader tillbaka i tiden.

Anhörig kan ansöka i vissa fall

En anhörig kan vara behörig att ansöka åt en närstående som inte längre själv har förmåga att ta hand om sin ekonomi. På vår webbplats ansöker behörig anhörig med sin egen e-legitimation. En behörig anhörig behöver inte ha något beslut eller fullmakt. Läs mer på vår webbplats.

Begära omprövning

Om du tycker att Pensionsmyndigheten fattat ett felaktigt beslut om bostadstillägg till dig kan vi pröva ärendet igen. Skriv i så fall till Pensionsmyndigheten och begär omprövning senast två månader efter att du fick beslutet. Tycker du att också det nya beslutet är felaktigt kan du överklaga till förvaltningsrätten. Förvaltningsrättens dom kan i sin tur överklagas till kammarrätten. För prövning i kammarrätten behövs dock prövningstillstånd.

Anmäl förändringar!

Om du får högre bostadskostnad eller förändrad ekonomi kan du ha rätt till högre bostadstillägg. Anmäl därför detta till Pensionsmyndigheten. Du ska även anmäla förändringar som kan sänka ditt bostadstillägg. Om du inte anmäler dessa förändringar kan du bli skyldig att betala tillbaka pengar.

Sådana förändringar som du ska anmäla är

- om du får ändrad bostadskostnad, byter bostad, får en inneboende eller om dina boendeförhållanden ändras på annat sätt.
- om du blir sammanboende eller flyttar isär.
- om du ska vara utomlands längre än sex månader eller bosätta dig i annat land.
- om du eller din maka, make, registrerad partner eller sambo får en ökad årsinkomst med 1 000 kronor eller mer jämfört med årsinkomsten i ditt senaste beslut om bostadstillägg.
- om du har en förmögenhet på mer än 100 000 kronor och förmögenheten har ökat med 5 000 kronor eller mer, jämfört med de uppgifter som ligger till grund för ditt senaste beslut. För gifta/sambor/registrerad partner gäller för er båda sammanlagt 200 000 kronor respektive 10 000 kronor. Exempel på förmögenhet är pengar på banken, kapitalförsäkringar, fonder, aktier och fritidshus.

Ska du byta bostad?

Du behöver alltid anmäla till oss om du byter bostad.

Det är alltid viktigt att du först tar reda på hur en flytt påverkar ditt bostadstillägg. En förändrad boendesituation kan innebära att du inte längre kan få något bostadstillägg.

Det kan till exempel vara om du flyttar från ett hus eller bostadsrätt som du själv äger:

- om du säljer bostaden räknas eventuell vinst vid försäljningen som kapitalinkomst. Även förmögenheten du eventuellt får vid försäljningen kan påverka bostadstillägget.
- om du fortsatt äger bostaden vid nästa årsskifte räknas värdet på huset eller bostadsrätten med som förmögenhet.

När dina tillgångar ändras påverkar det bostadstillägget från och med året efter.

Om du får en ändrad kapitalinkomst hämtar vi den uppgiften från Skatteverket i samband med ditt slutliga beslut om skatt. Ändringen påverkar beräkningen av ditt bostadstillägg från månaden efter.

För att ta reda på hur en flytt påverkar ditt bostadstillägg kan du själv göra en preliminär beräkning eller kontakta oss för att få hjälp. Tänk också på att anmäla flytt till Skatteverket, det kan du göra på deras webbplats.

Vissa uppgifter behöver du inte anmäla

Vissa uppgifter har Pensionsmyndigheten redan kännedom om och dessa behöver du därför inte anmäla själv.

Du behöver *inte* anmäla när inkomsten från Pensionsmyndigheten eller sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan räknas om vid varje årsskifte.

Du behöver *inte* anmäla när tjänstepension från AMF, Alecia, KPA Pension, Kåpan, Skandikon eller SPV ändras vid varje årsskifte. Du får då alltid ett nytt beslut om bostadstillägg från oss med uppgift om den ändrade tjänstepensionen. Beslutet kommer i början av februari. Om du inte fått något beslut trots att din tjänstepension har ändrats behöver du kontakta oss. Anmäl också alltid ändringar under andra delar av året.

Du behöver *inte* anmäla ändrad kapitalinkomst. Pensionsmyndigheten hämtar uppgifter om din kapitalinkomst från Skatteverket i samband med ditt slutliga beslut om skatt. Du behöver endast anmäla kapitalinkomst om du har begärt omprövning och fått ett ändrat beslut från Skatteverket.

Du som får bostadstillägg till din pension behöver heller *inte* anmäla egna arbetsinkomster, om de totalt understiger 24 000 kronor räknat per år före skatt. Dessa mindre arbetsinkomster påverkar inte bostadstillägget. Men arbetsinkomster för maka, make eller sambo som är yngre än 67 år behöver anmälas, även om de understiger 24 000 kronor.

Kontroll

Pensionsmyndigheten kontrollerar regelbundet dina uppgifter i ansökan med Skatteverket. Kontrollerna ersätter inte din skyldighet att anmäla sådana förändringar som påverkar din rätt till ersättning.

Mer information

Läs mer i faktabladet "Äldreförsörjningsstöd".

Faktablad ger fördjupad information men ska inte betraktas som lagtext i ämnet.

På www.pensionsmyndigheten.se finns mer information om pension.